

Nr 258.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inköp för postverkets räkning av fastigheter i Karlskrona; given Stockholms slott den 16 maj 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustaf Andersson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 maj 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson:

I skrivelse den 16 maj 1941 har *generalpoststyrelsen* hemställt, att medel måtte anvisas för inköp av fastigheterna nr 5 och 6 i 9:e kvarteret Sjästjerna i Karlskrona för uppförande därå sedermera av en posthusbyggnad.

Postkontoret i Karlskrona är alltsedan år 1905 inrymt i riksbankens fastighet. Frågan om anskaffande av nya postlokaler i staden har, enligt vad *generalpoststyrelsen* till en början anför i sin skrivelse, vid skilda till-

fällen varit föremål för styrelsens prövning men har hittills icke kunnat erhålla en slutgiltig lösning. Styrelsen anför närmare härom:

Redan år 1915 framförde riksdagens revisorer anmärkning mot postkontorslokalerna, vilka revisorerna ansågo otillräckliga och obekväma. I anledning härav verkställd utredning gav vid handen, dels att tillräckliga utrymmen icke kunde beredas postkontoret genom om- eller tillbyggnad av riksbankshuset, dels ock att det icke vore möjligt att i annan fastighet få hyra för postkontoret lämplig lokal. I skrivelse den 25 oktober 1918 hemställde generalpoststyrelsen fördenskull hos Kungl. Maj:t om anvisande å tilläggsstat för år 1919 av ett anslag av 125,000 kronor för inköp av tomtmark i Karlskrona för uppförande därå av ett posthus. Enär, enligt uttalande av föredragande departementschefen vid ärendets behandling i statsrådet, ytterligare utredning i frågan syntes böra äga rum, blev styrelsens förslag icke framlagt för 1919 års riksdag. Styrelsen förnyade i skrivelse den 15 oktober 1919 sin framställning om anvisande av anslag för ändamålet. Med hänsyn emellertid till den rådande ekonomiska situationen och då behovet av det ifrågasatta fastighetsköpet icke ansågs höra till de mest trängande, föranledde framställningen icke heller denna gång förslag till riksdagen.

En tillfällig förbättring av lokalfrågans läge åstadkoms genom en år 1925 fullbordad mindre tillbyggnad av riksbankshuset. Såsom generalpoststyrelsen framhållit i sin nyssnämnda skrivelse den 15 oktober 1919 kunde lokalfrågan icke definitivt lösas genom tillbyggnad till riksbankshuset, varför den vunna förbättringen endast blev ett provisorium.

På 1930-talet hade den alltjämt pågående trafikökningen ånyo gjort lokalfrågan för postkontoret i Karlskrona aktuell. Sålunda anmälde postdirektören i södra distriktet år 1938, att lokalen var otillräcklig i förhållande till den förekommande trafiken och att en lösning av postkontorets lokalfråga påkallades inom en nära framtid. Någon möjlighet att inom riksbankens fastighet kunna erhålla för postkontorets behov tillräckliga och ändamålsenliga lokaler ansåg han icke förefinnas. Då det icke heller vore möjligt att inom staden i annan fastighet förhyra lämplig postlokal, fann postdirektören det vara ofrånkomligt, att postverket förvärvade tomt för uppförande av ett posthus.

Det slutgiltiga lösandet av postkontorets i Karlskrona lokalfråga, som en följd av år fått stå tillbaka för andra lokalfrågor, vilka under tiden kommit att träda i förgrunden, hade, anför generalpoststyrelsen vidare, emellertid under de senaste åren ånyo gjort sig påmint med sådan skärpa, att styrelsen funne sig icke längre kunna undanskjuta vidtagandet av åtgärder för att bringa frågan till en tillfredsställande och snar lösning.

Om lokalförhållandena inom postkontoret och om poströrelsens utveckling i staden anför generalpoststyrelsen:

Postkontoret i Karlskrona tillhör klass 1 A. Dess nuvarande lokaler uppgå till sammanlagt 677 m². För rikets 22 postkontor av samma storleksklass utgör lokalernas medelstorlek 1,347 m². Redan härav torde framgå, att postkontorets i Karlskrona nuvarande lokaler äro alldeles otillräckliga. Detta förhållande belyses ytterligare av följande sammanställning av statistiska uppgifter över rörelsen vid postkontoret, varav framgår den starka trafikökningen vid postkontoret under de femton år, som förflutit sedan postlokalen år 1925 utbyggdes till nuvarande storlek.

Försändelseslag m. m.	A n t a l		Procentuell ökning
	år 1925	år 1940	
<i>Avgångna</i> försändelser:			
1) vanliga brevfrösendelser jämte ps rek och ps-ass	1,483,157	2,741,625	85
2) rekommenderade (ej ps)	41,605	109,941	164
3) vanliga paket	31,365	52,653	68
4) postanvisningar och inbetalningskort	146,569	210,487	44
5) postabonnerade tidningar (nummerexemplar)	1,798,368	2,943,772	64
<i>Hela antalet avgångna</i> försändelser	3,505,463	6,063,555	73
<i>Ankommande</i> försändelser:			
6) vanliga brevfrösendelser	1) 2,110,732	3,710,893	76
7) rekommenderade (ej ps)	42,687	77,473	81
8) vanliga paket	47,115	63,486	35
9) postanvisningar och utbetalningskort	68,730	173,431	152
10) insättningar och uttagningar i <i>postsparbanken</i>	2) 21,749	56,174	158
11) <i>Folkpensionsutbetalningar</i>	4,954	12,466	152

Under samma tidsperiod har frankoteckensuppbörden och övriga inkomster vid postkontoret stigit från 239,294 kronor till 308,820 kronor eller med i runt tal 30 procent.

Den till följd av trafikökningen alltmer svårartade lokalbristen hade bland annat medfört, fortsätter generalpoststyrelsen, att allmänheten endast med yttersta svårighet kunde betjänas. Sålunda förekomme stockningar i trafiken med stora köbildningar inom hela expeditionslokalen och stundom även i utanför liggande förstugor. Dessa missförhållanden kunde icke avhjälpas inom den nuvarande till det yttersta utnyttjade lokalen. Stadsfullmäktige i Karlskrona hade i skrivelse den 3 maj 1941 till generalpoststyrelsen uttalat, att förhållandena för allmänheten — och måhända även för personalen — blivit ohållbara. Fullmäktige, vilka hölle före, att Karlskrona i ifrågavarande avseende intoge en särställning, hade i skrivelsen hemställt, att styrelsen snarast möjligt måtte vidtaga åtgärder för ordnande av postkontorets lokalfråga på ett för allmänheten tillfredsställande sätt. Jämväl handelsföreningen i Karlskrona hade, i egenskap av talesman för stadens köpmannakår, i skrivelse till styrelsen den 22 april 1941 framfört klagomål över förhållandena å postkontoret. I skrivelsen hade föreningen bland annat anfört, att lokalfrågan knappast syntes kunna lösas genom en utvidgning, då tillräckligt utrymme ej torde förefinnas i den nu använda fastigheten. En nybyggnad vore den riktiga åtgärden, och lämpliga tomter av tillräcklig storlek stode enligt föreningens mening att erhålla.

Då såsom framhållits en för postkontoret tillräckligt stor och lämplig lokal icke kunde erhållas annorledes än genom inköp av tomtmark och uppförande därå av ett posthus, hade, anför generalpoststyrelsen vidare, sty-

1) Uppgift för år 1925 saknas. Antalet avser år 1932.

2) " " " " " " " " 1930.

relsen ånyo undersökt möjligheterna att förvärva erforderlig och väl belägen tomtmark. I ärendet förda underhandlingar och på platsen gjorda undersökningar hade givit till resultat, att styrelsen träffat på statsmakternas prövning beroende avtal om inköp för postverkets räkning av två vid Stora torget belägna fastigheter, nr 5 och 6 i 9:e kvarteret Sjöstjerna. Avskrifter av köpekontrakten hava bifogats styrelsens skrivelse. Beträffande fastigheterna och de begärda köpeskillingarna anför styrelsen:

Vardera tomten för sig är för liten för postverkets behov men sammanlagda erbjuda de tillräckligt utrymme för en posthusbyggnad av den storlek, som erfordras för Karlskrona. De omfatta sammanlagt 1,496 m² (1,087 respektive 409 m²). Köpeskillingarna uppgå till respektive 132,000 och 35,000 kronor eller sammanlagt 167,000 kronor, motsvarande ett pris per m² av 111 kronor 63 öre. De å tomterna befintliga byggnaderna kunna icke utnyttjas för postalt ändamål. Å den större tomten finnes förutom uthus en byggnad av trä i två våningar. Byggnaden, som är brandförsäkrad för 60,000 kronor, innehåller å nedre botten butikslägenheter och i våningen 1 trappa upp bostadslägenheter. De å den mindre tomten varande byggnaderna äro oansenliga och utan större värde. Fastigheterna hava ett ur postverkets synpunkt fördelaktigt läge och tomterna kunna, enligt vad generalpoststyrelsen under hand inhämtat från sakkunnigt håll, ur byggnadssynpunkt anses som mycket lämpliga, då grundförhållandena äro särskilt gynnsamma. Med hänsyn härtill och till tomternas centrala läge i staden kan köpeskillingen för desamma anses skälig. Utöver vad i köpekontraktet sägs har säljarna till fastigheten nr 5 förbehållit sig rätt att på viss tid få förhyra en lokal om cirka 40 m² å nedre botten i det blivande posthuset.

Den större fastigheten, nr 5, skulle, anför generalpoststyrelsen, enligt köpeavtalet tillträdas av postverket den 1 oktober 1942. Säljarna av den mindre fastigheten, nr 6, hade emellertid påfordrat, att definitiv uppgörelse om köpet komme till stånd snarast möjligt, och de vore enligt avtalsförslaget icke bundna av sitt anbud längre än till den 1 juli 1941. Därest fastighetsförvärvet alltså skulle komma till stånd, erfordrades att frågan utan uppskov underställdes riksdagen. Det syntes då lämpligt, att det planerade förvärvet av fastigheten nr 5 samtidigt komme under riksdagens prövning.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för inköp för postverkets räkning av fastigheterna nr 5 och 6 i 9:e kvarteret Sjöstjerna i Karlskrona å kapitalbudgeten för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 167,000 kronor.

*Departements-
chefen.*

Av den lämnade redogörelsen torde framgå, att posttrafiken i Karlskrona under årens lopp ökat i sådan omfattning, att postkontoret därstädes är i behov av större utrymme. Då tillräckliga och lämpliga lokaler för postkontoret enligt vad utredningen giver vid handen icke kunna erhållas vare sig genom tillbyggnad eller omändring av riksbankshuset, vari postkontoret är inrymt, eller genom förhyrande av lokaler på annat ställe i staden, torde lokalfrågan böra lösas genom uppförande på lämpligt belägen tomtmark av en för postkontoret avsedd nybyggnad. Såsom byggnadstomt har nu generalpoststyrelsen föreslagit fastigheterna nr 5 och 6 i 9:e kvarteret Sjöstjerna,

vilka skulle för ändamålet inköpas för en sammanlagd köpeskillning av 167,000 kronor, innebärande ett genomsnittspris per kvadratmeter av 111 kronor 63 öre. Priset synes mig tämligen högt, men då tomtorna ur postal synpunkt äro väl belägna och enligt vad det upplysts ur bebyggelsesynpunkt gynnsamma, vill jag icke motsätta mig styrelsens förslag.

Då ägarna till fastigheten nr 6 icke äro bundna vid sitt försäljningserbjudande längre än till den 1 juli innevarande år, torde frågan om anvisande av medel för tomtinköpen böra underställas den nu församlade riksdagen.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inköp för postverkets räkning av fastigheter i Karlskrona* för budgetåret 1941/42 å kapitalbudgeten, under rubrik Statens affärsverksfonder, Postverket, anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 167,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

F. Wessberg.
